

06.02.2024

Asia/2

§ 2 Avustusten käyttösuunnitelma 2024

HEL 2024-001156 T 02 05 01 00

Päätös

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuuri- ja kirjastojaosto päätti vuoden 2024 avustusmäärärahojen käyttösuunnitelman liitteen 1 mukaisesti.

Käsittely

Vastaehdotus:

Sirpa Asko-Seljavaara: Siirretään käyttösuunnitelmassa kohdasta projektiaavustukset kohtaan taide- ja kulttuuriavustusten toiminta-avustukset 30 000 euroa. Muutos vastaa paremmin tuleviin rahoitustarpeisiin.

Kannattaja: Johanna Sydänmaa

Kulttuuri- ja kirjastojaosto hyväksyi Sirpa Asko-Seljavaaran vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kulttuurin edistämisen päällikkö
Veikko Kunnas

Lisätiedot

Veikko Kunnas, kulttuurin edistämisen päällikkö, puhelin: 09 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi
Ulla Bergström, kumppanuspäällikkö, puhelin: 09 310 22013
ulla.k.bergstrom(a)hel.fi

Liitteet

1 Kulttuurin avustusmäärärahojen käyttösuunnitelma 2024, Kujan päätös

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuuri- ja kirjastojaosto päättää vuoden 2024 avustusmäärärahojen käyttösuunnitelman liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijän perustelut

Toimialayhteiset avustustoiminnan periaatteet

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päivitti toimialayhteiset avustustoiminnan periaatteet kokouksessaan 12.12.2023 § 178. Päätös korvaa 14.12.2021, § 202 tehdyn samaa asiaa koskevan päätöksen. Lautakunta täydensi toimialayhteisiä linjauksia eettisillä periaatteilla. Lautakunnan päätöksen mukaiset toimialan yhteiset avustusperiaatteet ovat kaupungin avustuksia koskevien yleisohjeiden mukaisia kulttuurin ja vapaa-ajan avustuksia koskevia erityisehtoja ja ne lisätään toimialan avustuksia koskeviin päätöksiin.

Arviointikriteerit ja avustuslajit

Kulttuuri- ja kirjasto-, liikunta-, ja nuorisojaostot päättävät avustusten yksityiskohtaiset myöntämisen- ja arviointikriteerit ottaen huomioon lautakunnan hyväksymät periaatteet sekä voimassa olevan kaupunkistrategian. Avustustoiminnassa noudatetaan myös kulloinkin voimassa olevia kaupungin yleisohjeita sekä Euroopan unionin valtioneuvoston päätöksiä.

Kulttuuri- ja kirjastojaoston 17.5.2022, § 16 päättämät avustuslajit ja yksittäisten avustushakemusten arviointiperusteet (hakemusten arvioinnin kriteerit) ovat kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan 12.12.2023, § 178 päivitettyjen toimialayhteisten avustusperiaatteiden mukaisia eikä niihin tehdä tässä yhteydessä muutoksia.

Kulttuuri- ja kirjastojaoston avustuslajit ovat:

1. Taide- ja kulttuuriavustukset, joita ovat
 - a. toiminta-avustukset
 - b. projektiavustukset
2. Taiteen perusopetuksen avustukset
3. Kehittämisasiavustukset
4. Kulttuurin laitosavustukset

Jaosto päättää myös mahdollisiin erillishakuihin liittyvistä avustuksista kuten kulttuurin valtionperintörahoista. Taide- ja kulttuuripalkintoja ovat Helsingin kulttuuripalkinto, Helsingin kulttuuriteko sekä Helsingin vuoden taiteilija -palkinnot.

Vuoden 2024 taide- ja kulttuuriavustusmäärärahat

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti 19.12.2023, § 185 kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimintasuunnitelmasta ja tulosbudjetista vuodelle 2024. Vuoden 2024 kulttuurin sektorin avustuksiin on talousarviossa käytettävissä yhteensä 18 659 000 euroa ja kulttuurin laitosavustuksiin

24 960 000 euroa. Jaosto päättää lisäksi kanslian talousarvion puitteis-
sa olevan 1,3 miljoonan euron valtionperintömäärärahan jakamisesta.

Vuoden 2024 avustuksiin käytettävä määräraha on 1 539 000 euroa (9
) suurempi kuin vuonna 2023, kun vertailuluku 17 120 000 euroa ei
pidä sisällään avustuksiin käytettyä 550 000 euron suuruisen korona-
palautumisen määrärahan.

Avustuksiin käytettävä määräraha on 989 000 euroa (5,6 %) suurempi
kuin vuonna 2023, kun vertailuluku 17 670 000 euroa pitää sisällään
avustuksiin käytetyn 550 000 euron suuruisen koronapalautumisen
määrärahan.

Talousarviossa varattu avustusten määrärahan lisäys on merkittävä,
sen avulla voidaan edelleen kohdentaa taide- ja kulttuuriavustuksia
monimuotoisen kulttuuritoiminnan mahdollistamiseksi Helsingissä.

Avustusten kohdentaminen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kiteytti 14.12.2021, § 208 kulttuuri-
palvelukoneisuuden rooliksi Helsingin kulttuuripalveluissa kolmesta
ydintehtävästä huolehtimisen osana taiteen ja kulttuurin ekosysteemiä
ja yhdessä ekosysteemin kanssa.

Kulttuuripalvelukokonaisuus:

- Toimii taiteen ja kulttuurin mahdollistajana ja yhteen kutsujana, joka
varmistaa monipuolisen ammattimaisen taiteen ja kulttuurin olosuh-
teet Suomen pääkaupungissa.
- Huolehtii, että jokaisella helsinkiläisellä on yhteys taiteeseen ja kult-
tuuriin läpi elämän.
- Vahvistaa taiteen ja kulttuurin keinoin alueiden kukoistusta.

Taiteen ja kulttuurin ammattilaisille tuotettavien palvelujen keskiössä on
taide- ja kulttuurikentän tukeminen ja kehittäminen mm. avustukset,
edunvalvonta, ekosysteemin asiantuntijuus, substanssin asiantuntijuus,
vuorovaikutus ja tiedon välittäminen.

Tämän roolin kehyksessä taide- ja kulttuuriavustusten vuoden 2024
kokonaisuuden painotuksiin ovat vaikuttaneet seuraavat strategiset
painotukset ja näkökulmat.

Helsingin kaupunkistrategia ”Kasvun paikka” 2021–2025, jonka mu-
kaan toimialan avustuksilla luodaan edellytykset monimuotoiselle va-
paa-ajan toiminnalle ja kulttuurille. Strategian mukaan avustusten kehit-
tämistä jatketaan nykyisten toimijoiden lisäksi painottamalla tanssia ja

Tanssin talon toimijoita, uusia taiteenlajeja sekä taiteen vapaan kentän toimijoiden nousua kaupungin tuen piiriin.

Helsingin taide- ja kulttuurivisio 2030, jonka mukaan taide auttaa Helsinkiä kohtaamaan ja muuttamaan tulevaisuuden, taide ja kulttuuri ovat Helsingin kehittämisen keskeisiä voimia ja jokaisen helsinkiläisen elämä on osa yhteistä helsinkiläisyyttä.

Kulttuuripalvelukokonaisuuden palvelustrategia, jonka mukaan kulttuurin avustustoiminnan tavoitteena on edistää helsinkiläisten mahdollisuuksia kohdata, kokea, osallistua ja toteuttaa taidetta ja kulttuuria. Tätä tavoitetta toteutetaan tukemalla taiteen ja kulttuurin yhdenvertaista saavutettavuutta, helsinkiläisten yhteyttä taiteeseen läpi elämän, taide ja kulttuuritoimijoiden toimintaedellytyksiä, taiteen ja kulttuurin monimuotoisuutta ja monipuolista tarjontaa sekä kaupunkilähtöistä taide- ja kulttuuritoimintaa.

Toimintaa ohjaa ymmärrys taiteen ja kulttuurin merkityksestä kaupunkilaisten hyvään elämään sekä kaupungin ja kaupunginosien veto- ja elinvoimaan. Kaupungissa tarjolla olevia palveluita arvioidaan kokonaisuutena ja näiden saatavuutta sekä monimuotoisuutta tasapainotetaan avustuksin. Kulttuurin avustuksissa korostuu ammattimaisen toiminnan ja taiteen kentän tukeminen ja sitä kautta tarjonta kaupunkilaisille. Palvelustrategian taustalla on myös Taide ja kulttuuri Helsingissä 2030 -visio kaupungille ja kaupunkilaisille.

Käyttösuunnitelman kehykseen ovat edellisen lisäksi vaikuttaneet lähetekeskustelut kulttuuriavustuksista päättävän kulttuuri- ja kirjastojaoston kokouksissa sekä vuoropuhelu taiteen ja kulttuurin kentän toimijoiden kanssa.

Avustuspäätösten kohdentamisen lähtökohtina ovat myös kutakin avustusmuotoa koskevat kaupungin ja toimialan voimassa olevat avustusehdot, avustushakemukset ja niiden keskinäinen vertailu.

Muutosten ja lisäysten kohdentaminen vuonna 2024

Toiminta-avustukset esittävän taiteen valtionosuusjärjestelmän piirissä oleville toimijoille: enintään 4 650 000 euroa, lisäystä 515 800 euroa (12,5 %). Huolehditaan taidevision tavoitteiden mukaisesti siitä, että Helsingin valtionosuustoimijat ovat kansallisesti kilpailukykyisessä kunnossa ja valtionosuudet kohdentuvat helsinkiläisiin toimijoihin. Valtionosuustoimijat ovat olennainen osa kulttuurin infrastruktuuria. Ne tarjoavat sekä jatkuvuutta että uusia työtilaisuuksia freelance -taiteilijoille.

Toiminta-avustukset taiteen ja kulttuurin kentän toimijoille: enintään 6 152 500 euroa, lisäystä 311 100 (5,3 %) sisältäen 89 000 euron siirron Tahto-museolle. Taidevision mukaan VOS-järjestelmän ulkopuolisen toimijakentän kehittämistä tulee tukea.

Projektiavustukset: 906 500 euroa, vähennystä 259 900 euroa (-22,3 %), kun vertailuluvuissa on mukana korona-ajan erillismääräraha (550 000 euroa). Ilman erillismäärärahaa ehdotettu määräraha vastaa projektiavustuksissa 290 100 euron nousua (47 %). Projektiavustuksilla tuetaan hankkeita, joiden toteuttajina voi olla niin rekisteröityneitä yhteisöjä, työryhmiä kuin yksittäisiä henkilöitäkin. Hankkeiden kautta mahdollistuu mm. pienimuotoisempaa toimintaa ja toiminnan käynnistämistä, erilaisten aloitteiden kokeiluita, kertaluonteisia hankkeita ja kaupunkilaislähtöisiä tapahtumia. Projektiavustukset ovat keskeinen pohja monimuotoiselle taide- ja kulttuuritoiminnalle ja -tarjonnalle, erityisesti uusien toimijoiden ja vapaan kentän näkökulmasta. Projektiavustuksia myönnettiin vuonna 2023 yhteensä 292 hankkeelle.

Taiteen perusopetuksen avustukset: 5 850 000 euroa, lisäystä 500 000 (9,3 %). Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi 5.9.2023 § 116 kaupunginhallitukselle vuoden 2024 talousarvion käsittelyn yhteydessä taiteen perusopetuksen lisärahoitusta koskeneeseen talousarvioaloitteeseen lausuntonsa, jossa aloitteen tekijöiden tavoin korostettiin taiteen perusopetustarjonnan merkitystä osana lasten ja nuorten harrastustoimintaa Helsingissä. Lisämäärärahan kohdennuksessa painotetaan voimakkaasti selvityksiin perustuvaa matalan kynnyksen osallistumisen lisäämistä ja segregaaation ehkäisyn tavoitetta.

Kehittämisyavustukset: määräraha: 265 000 euroa, vähennystä 70 000 euroa (-22,7 %). Kehittämisyavustuksista vuodelle 2024 päätettiin ennen kuin lopullinen avustusten määräraha oli tiedossa. Kehittämisyavustuksia voidaan myöntää kentän kehittämistarpeisiin, laajemmin kenttää hyödyttäviin hankkeisiin tai kaupungin strategisten ja kulttuuripoliittisten tavoitteiden edistämiseen. Avustettujen hankkeiden määrä on vuosittain vaihdellut. Korona-ajan jälkeen monien toimijoiden painotus on erillisten kehittämishankkeiden sijasta oman perustoiminnan vakauttamisessa. Tulevina vuosina on tarpeen lisätä myös tätä määrärahaa, mikäli avustusmuodon merkitys halutaan säilyttää.

Helsingin mallin kehittämisyavustukset: Helsingin mallin kehittämisyavustuksiin on varattu vuositasolla 600 000 euroa vuositasolla. Määräraha kaksinkertaistettiin nykyisen hankekauden (2022–2024) alkaessa, koska alueellisen kulttuuritoiminnan panostusta haluttiin lisätä. Helsingin malli on osallistavan ja alueellisen kulttuurityön malli, jossa taidelaitoksia ja taiteen ammattilaisryhmiä kannustetaan toimimaan seiniensä ul-

06.02.2024

kopuolella eri kaupunginosissa yhteistyössä alueen asukkaiden ja yhteisöjen kanssa. Mukana kuluvalle kaudella on 12 taidetoimijaa, jotka toimivat neljällä alueella (Malmi, Tapulikaupunki-Suutarila, Kontula, Pihlajanmäki-Pihlajisto).

Muut tuet ja avustukset: taiteen perusopetuksen piiriin kuuluva erityisavustus painotetun musiikinopetuksen kerhotoiminnan tuottamiseen 200 000 euroa on samansuuruinen kuin vuonna 2023. Kolmivuotinen avustus on myönnetty Itä-Helsingin musiikkiopistolle, joka yhteistyössä Porolahden peruskoulun kanssa tuottaa painotettua ja räätälöityä musiikin kerho-opetusta koulun kaikille luokka-asteille. Lisäksi palkintoihin varattava määräraha 35 000 euroa on niin ikään sama kuin vuonna 2023.

Toimivalta ja avustustoimintaa koskevat päätökset

Kaupungin hallintosäännön, 17 luku, § 1, mukaisesti kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää avustusmäärärahojen jakamisen periaatteet.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on päättänyt kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan yhteiset avustusperiaatteet 12.12.2023, § 178. Lautakunta on myös päättänyt periaatteet koskien Helsingin kaupunkia velvoittavia pakotteita 15.3.2022, § 47.

Kaupungin hallintosäännön, 17 luku, § 2, mukaisesti kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuuri- ja kirjastojaosto päättää jaoston käytettävissä olevien avustusmäärärahojen jakamisesta (kohta 3) sekä hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää avustusmäärärahojen jakamisesta (kohta 4).

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuuri- ja kirjastojaosto on hyväksynyt tarkemmat avustuslajit ja arviointiperusteet 17.5.2022, § 16.

Lisäksi avustustoiminnassa noudatetaan kaupunginhallituksen 28.10.2019, § 723, päättämiä Helsingin kaupungin avustusten yleisohjeita.

Esittelijä

kulttuurin edistämisen päällikkö
Veikko Kunnas

Lisätiedot

Veikko Kunnas, kulttuurin edistämisen päällikkö, puhelin: 09 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi
Ulla Bergström, kumppanuspäällikkö, puhelin: 09 310 22013
ulla.k.bergstrom(a)hel.fi

Liitteet

06.02.2024

Asia/2

1 Kulttuurin avustusmäärärahojen käyttösuunnitelma 2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano